

PROTOCOL Verantwoord festivals en evenementen organiseren i.v.m. COVID-19

Festivals en evenementen buiten

Versie 1.0

Datum: 09 juli 2020

INHOUDSOPGAVE

versiebeheer	4
1 DISCLAIMER EN AANSPRAKELIJKHEID	5
1.1 DISCLAIMER	5
1.2 JURIDISCHE STATUS PROTOCOL; WETTEN EN NOODVERORDENINGEN GAAN VOOR PROTOCOL.....	5
1.3 HOOFDLIJNEN	6
2 INLEIDING EN TOTSTANDKOMING.....	7
2.1 INITIATIEF EN BEHEER	7
2.2 DOEL	7
2.3 CRUCIALE RANDVOORWAARDE	8
2.4 ALGEMENE OPMERKINGEN ONHAALBAARHEID 1,5 METER ECONOMIE IN DE EVENEMENTENBRANCHE.....	8
2.5 BRONNEN EN INPUT	8
3 ONDERBOUWING & VALUE CASE	10
3.1 FACTSHEET EVENEMENTEN	10
3.2 CIJFERS VAN DE EVENEMENTENBRANCHE	11
4 UITGANGSPUNTEN VAN DIT PROTOCOL.....	12
4.1 ORGANISATIE VAN NALEVING EN HANDHAVING	12
4.2 CAPACITEIT LOCATIES EN DE COVID-19-REGELGEVING.....	14
4.3 COMMUNICATIE & INFORMATIE	15
4.4 AANVULLENDE HYGIËNE MAATREGELLEN	16
4.5 BEHEERSEN EN BEGELEIDEN BEZOEKERSSTROMEN.....	16
4.6 RICHTLIJNEN GARDEROBE.....	17
4.7 RICHTLIJNEN SANITAIR.....	17
4.8 VEILIGE BEREIDING & UITGIFTE FOOD & BEVERAGE.....	18
4.9 MERCHANDISE VERKOOP / NON-FOOD VERKOOP.....	18
4.10 PROGRAMMA.....	18
5 UITWERKING MAATREGELLEN.....	19
5.1 ALGEMENE MAATREGELLEN	19
5.2 MAATREGELLEN VOOR BEZOEKERS	20
5.2.1 <i>voortraject</i>	20
5.2.2 <i>aankomst bij de locatie</i>	21
5.2.3 'binnen'komst locatie	21
5.2.4 <i>verblijf op de locatie</i>	22
5.2.5 <i>na afloop van het evenement</i>	23
5.3 MAATREGELLEN MEDEWERKERS, LEVERANCIERS EN DERDEN.....	24
5.3.1 <i>algemeen</i>	24
5.3.2 <i>voorbereiding</i>	24
5.3.3 <i>op locatie</i>	24
5.3.4 <i>leveranciers/derden</i>	25
5.4 MAATREGELLEN HEALTH & SAFETY.....	25
5.4.1 <i>bhv/ehbo</i>	25
5.4.2 <i>evenementenbeveiliging</i>	26

5.4.3	<i>calamiteiten</i>	26
6	EVALUATIE.....	27
7	BIJLAGE 1 – COMMUNICATIE VOORBEEDEN.....	28

VERSIEBEHEER

Versie	Datum	Reden	Omschrijving wijziging	Auteur(s)
1.0	2020-07-09		1e openbare versie	Schrijversteam

1 DISCLAIMER EN AANSPRAKELIJKHEID

1.1 Disclaimer

Dit protocol is een levend document dat aangepast wordt naar aanleiding van de actuele situatie in Nederland. Zodra er wijzigingen in landelijke overheidsmaatregelen worden doorgevoerd dan zullen we dit concept protocol daar zo spoedig mogelijk op aanpassen. Wij hebben het document zorgvuldig samengesteld op basis van de nu beschikbare informatie, desondanks kan het zo zijn dat sommige teksten niet meer actueel of juist zijn. De meest recente versie, te herkennen aan de datum, vind je altijd op onze website www.evenementenbouwers.org/protocollen.

Dit protocol is met grote zorg samengesteld, maar de VNPF, de VVEM of de Alliantie van Evenementenbouwers kunnen niet garanderen dat alle informatie volledig en juist is. De inhoud van dit document is auteursrechtelijk beschermd en mag niet zonder schriftelijke toestemming vooraf van de VVEM gekopieerd of vermenigvuldigd worden. De VNPF en de VVEM sluiten aansprakelijkheid voor eventuele indirecte en/of directe schade die voortvloeit uit gebruik van dit document uit.

1.2 Juridische status protocol; wetten en noodverordeningen gaan voor protocol

Belangrijk om op te merken is, dat dit document geen juridische status heeft. Het is een richtlijn. Het is een richtlijn gebaseerd op informatie die bij de VNPF, de VVEM en de Alliantie van Evenementenbouwers nu bekend is. Wettelijke regels zoals (lokale/regionale) noodverordeningen, Arbo-regels etc. blijven onverkort van toepassing.

Met name noodverordeningen worden op dit moment met grote regelmaat aangepast en we kunnen niet uitsluiten dat noodverordeningen strengere, of soms ruimere, regels kennen dan in dit protocol zijn opgeschreven.

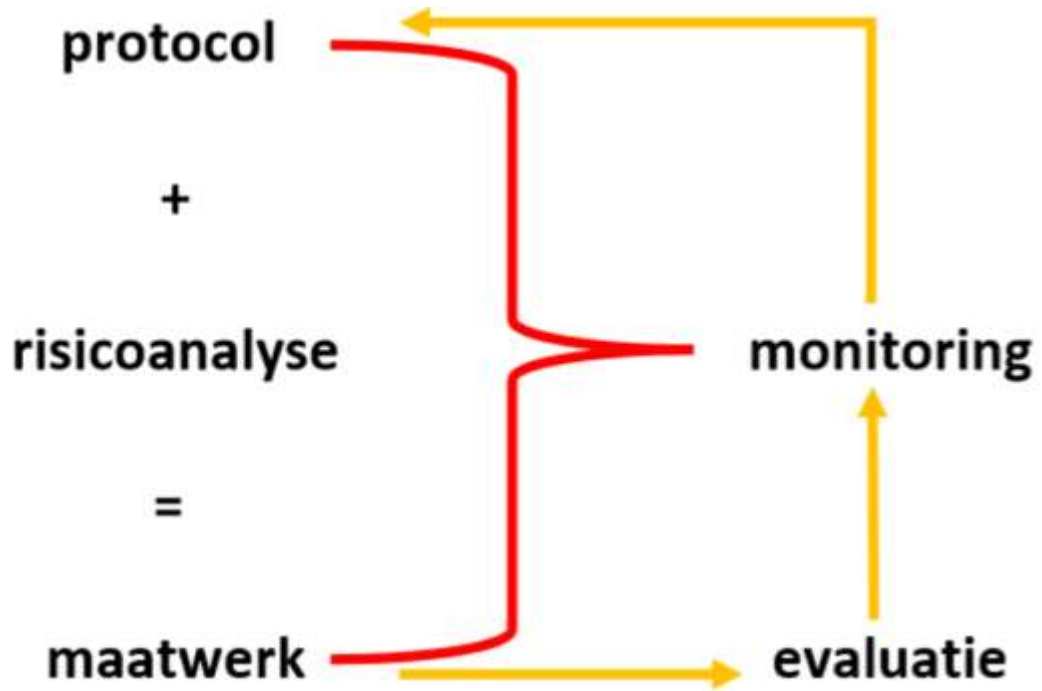
Daarom geldt de volgende opmerking generiek voor de rest van dit document:

Indien ingevolge de lokaal/regionaal geldende noodverordening afwijkende regels worden opgelegd, bijvoorbeeld een afwijkend aantal toegestane personen (dat kan zijn meer of minder toegestane personen), dan gelden de bepalingen uit de noodverordening.

Dit protocol is met grote zorg samengesteld, maar de VNPF, de VVEM of de Alliantie van Evenementenbouwers kunnen niet garanderen dat alle informatie volledig en juist is. De inhoud van dit document is auteursrechtelijk beschermd maar mag zonder schriftelijke toestemming vooraf van de VVEM gekopieerd of vermenigvuldigd worden. De VNPF en de VVEM sluiten aansprakelijkheid voor eventuele indirecte en/of directe schade die voortvloeit uit gebruik van dit document uit.

1.3 Hoofdpijnen

Dit protocol bevat de hoofdpijnen van de te nemen maatregelen. Ons advies is om hiernaast voor elk festival, evenement of festival- of evenementenlocatie de bedrijfsspecifieke, keten-specifieke of locatie-specifieke maatregelen vast te leggen.

Figuur - via protocol en risicoanalyse naar maatwerk

2 INLEIDING EN TOTSTANDKOMING

2.1 Initiatief en beheer

Voor u ligt het Protocol verantwoord festivals organiseren i.v.m. COVID-19 - Festivals en evenementen buiten. Dit protocol past in een geheel van vier protocollen, die samen de hele evenementenbranche bestrijken:

- Het eerst uitgekomen protocol betreft de zakelijke evenementenmarkt – weergegeven door het protocol van het Event Platform¹.
- Het tweede protocol betreft de binnenlocaties in de brede zin des woords.
- Het derde protocol betreft de pop-, improvisatie- en jazzpodia
- Het vierde protocol, dat u nu leest, betreft de buitenlocaties.

Deze zijn allemaal te vinden via www.evenementenbouwers.org/protocollen en op <https://vnpf.nl/dossiers/covid-19-protocol>

Beheer

Dit protocol wordt beheerd door een schrijftteam namens de Vereniging Van EvenementenMakers (VEM). Opmerkingen of vragen n.a.v. het protocol kunnen worden gestuurd naar corona@vem.nl en info@vnpf.nl

Uitgangspunt – een variabele input

Aanleiding voor de extra maatregelen en de uitvoering daarvan zijn de door de overheid opgestelde voorschriften. Die voorschriften kunnen veranderen en zullen dan ook in dit document tot aanpassingen kunnen leiden. Ook eigen ervaringen van branchegenoten kunnen tot verbeteringen leiden.

Dan komt er een herziene versie uit en wordt bekendgemaakt dat er een nieuwe versie van het protocol is. Het protocol blijft daarom ook voorzien van een versienummer en een versiedatum.

2.2 Doel

Doel van dit protocol

Het mogelijk maken en houden van het organiseren en produceren van festivals en evenementen in buitenlocaties, met aandacht voor aspecten van veiligheid en gezondheid.

De organisatoren van dit soort evenementen en festivals hebben al een compleet raamwerk; de in dit protocol opgenomen aspecten gaan dan ook alleen in op de bijzondere aspecten die gelden op basis van het COVID-19 virus.

Belangrijk is:

- enerzijds de gastvrijheid en beleving voor bezoekers zo optimaal mogelijk te maken;
- anderzijds de werkbaarheid, het welzijn en een veilige werkomgeving voor medewerkers op het gebruikelijke peil te houden.

Nuance: willen, kunnen en mogen

---

¹ [https://www.eventplatform.nl/getattachment/corona/Toolbox/Protocol-voor-zakelijke-bijeenkomsten-\(versie-6-mei\).pdf.aspx?lang=nl-NL](https://www.eventplatform.nl/getattachment/corona/Toolbox/Protocol-voor-zakelijke-bijeenkomsten-(versie-6-mei).pdf.aspx?lang=nl-NL)

- Willen: De creativiteit van de maker die dat wil tonen aan het publiek. Belangrijk daarbij is het vertrouwen van de bezoeker vast te houden: die wil, als wij het goed doen, graag naar het evenement en festivals komen. Dat vertrouwen mag niet beschaamd worden.
- Kunnen: Of de 'cultureel ondernemer' met het op deze manier organiseren van het evenement of festival commercieel voldoende resultaat behaalt, wordt hiermee niet bepaald. Duidelijk is wel dat de bezoekerscapaciteit van veel locaties flink zal teruglopen. Het aanpassen van evenementen en festivals en de implementatie van het protocol op de locaties zal substantiële kosten met zich meebrengen. De extra lasten die ontstaan door de gestelde voorwaarden zijn geen onderdeel van het protocol en zijn dan ook niet in dit document opgenomen.
- Mogen: In dit protocol wordt uitgegaan van de regelgeving zoals die door de overheid is gesteld.

2.3 Cruciale randvoorwaarde

Bij langzaam opstarten blijven de steunmaatregelen onverkort van toepassing; **het 'opengaan'** van een bedrijf in de evenementen- en festivalbranche mag niet ten koste gaan van het recht op steunmaatregelen (je mag er als ondernemer niet slechter van worden).

2.4 Algemene opmerkingen onhaalbaarheid 1,5 meter economie in de evenementen- en festivalbranche

De VNPF en de VVEM en de Alliantie van Evenementenbouwers plaatsen grote kanttekeningen bij de **haalbaarheid van de '1,5 meter economie' in de evenementen- en festivalbranche. Technisch is de '1,5 meter economie' op veel plekken uitvoerbaar, maar het is in de evenementen- en festivalbranche voor het overgrote deel niet rendabel. Waarom niet:**

- **De '1,5 meter economie' is gebaseerd op de noodzaak van afstand bewaren of ook wel 'social distancing';**
- Dat is al tegenstrijdig met wat wij normaliter organiseren en wat onze bezoekers willen;
- De ruimte om die 1,5 meter te waarborgen is er in sommige evenementen- en festivallocaties en festivalterreinen in de huidige opzet niet;
- Concreet betekent het bewaren van 1,5 meter afstand in evenementenlocaties en op festivalterreinen dat er veel minder mensen op de locatie of op het terrein zullen kunnen verblijven;
- Veel minder bezoekers betekent veel minder omzet;
- Dat terwijl de vaste en variabele lasten in de hele keten van de evenementenondernemers en festivalorganisatoren (denk aan huisvesting, afschrijvingen en met name personeel) wel doorlopen;
- Evenementen en festivals met de COVID19-maatregelen zijn daarmee in veruit de meeste gevallen niet rendabel.

Daarom is het voor de evenementen- en festivalbranche zo cruciaal dat de ondernemers erop kunnen vertrouwen dat er aanspraak blijft bestaan op maatregelen uit het steunpakket, ongeacht of ze er voor kiezen om open te gaan of niet.

Deze algemene opmerkingen zullen ter harte moeten worden genomen bij het bestuderen van dit protocol. Het is zeker niet bedoeld om dit als een structurele oplossing voor de evenementen en festivals te zien.

2.5 Bronnen en input

Bronnen – documenten

Dit protocol is geschreven op basis van de actuele overheids-/RIVM richtlijnen en eventuele branche-specifieke aanvullende maatregelen. Hierbij wordt o.a. uitgegaan van de arbeidshygiënische strategie

(Arbobesluit 4.4) waarbij bronaanpak de voorkeur krijgt ten opzichte van individuele maatregelen. Daarnaast dient ook de Hygiëne Richtlijn voor evenementen van het RIVM² als basis voor de inhoud van dit protocol. Het protocol zal dan ook aanvullend zijn op deze richtlijnen met specifieke maatregelen aangaande Corona.

Bronnen – kennis en ervaring

Er is ruim gebruik gemaakt van de kennis en expertise die binnen de locaties en andere leden van de VVEM aanwezig is. Daarnaast is gekeken naar voorbeelden en protocollen zoals die uitgewerkt zijn voor:

- Bioscopen (Nederlandse vereniging van Bioscopen en Filmtheaters), Pretparken/Dierentuinen (Club van Elf / Nederlandse Vereniging van Dierentuinen);
- Zakelijke Evenementen (Eventplatform);
- Horeca (KHN);
- Theaters (Stage Entertainment, VSCD);
- Poppodia (VNPF);
- werk backstage (VPT).

Aanvullingen op onderdelen zijn of worden gemaakt; denk aan de tentenverhuurbedrijf³, de evenementenbeveiligingsbranche⁴, de medische hulpverleners⁵ op evenementen en festivals. De betreffende documenten worden toegevoegd aan de Toolkit, die in aanvulling op deze protocollen wordt ontwikkeld. Deze Toolkit is te vinden op www.evenementenbouwers.org/protocollen.

Input door samenwerking

In (reguliere) overleggen met de lokale autoriteiten (politie / toezicht en handhaving / gemeente / GGD / veiligheidsregio (GHOR/brandweer) etc.) zal extra aandacht besteed worden aan de protocollen en de samenwerking hierin tussen alle stakeholders.

Dit geldt overigens niet alleen voor de autoriteiten, maar ook overige stakeholders in en rondom de locaties zoals: Nederlandse Spoorwegen, lokale/regionale openbaarvervoersbedrijven, parkeeraanbieders, Rijkswaterstaat etc. Deze brede samenwerking heeft als doel de protocollen t.a.v. regulering en toestroom van bezoekers (reizigers) te (blijven) toetsen en op elkaar af te stemmen.

Uitgangspunt is dat deze partijen in het voorbereidingsproces betrokken worden en samen met de locatie en organisator de onderwerpen aanpakken. Zo wordt samengewerkt met betrekking tot het veilig en vertrouwd organiseren van evenementen en festivals op de buitenlocaties.

---

² <https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/evenementen> In dat document wordt het risico van infectieziekten bij evenementen benoemd.

³ Zie voor bijeenkomsttenten en overkappingen: TVD COVID-19 Toolkit 'Tenten en overkappingen met of zonder bijeenkomstfunctie'.

⁴ Zie de deelprotocollen van de evenementenbeveiliging.

⁵ Er is een concept gemaakt met een aanvulling op de Veldnorm Evenementenzorg.

3 ONDERBOUWING & VALUE CASE

3.1 Factsheet evenementen en festivals

Het veilig organiseren van evenementen en festivals op locaties zit ons in het bloed, het is onze core business. De mogelijkheden die de (grotere) locaties bieden om dat tijdelijk binnen de COVID-19-regelgeving te kunnen doen met **een fractie van de 'normale' capaciteit zijn aanwezig**. Met daarbij natuurlijk de wens en verwachting uiteindelijk weer evenementen en festivals als vanouds te kunnen uitvoeren.

De eerste stappen moeten nu gezet worden. Het is van groot belang de bestaande organisatoren, locaties en leveranciers met hun medewerkers (werkzaam in een zeer breed scala, denk aan podiumtechniek, horeca, evenementen- en festivalbeveiliging), weer aan het werk te helpen. Er is de **zeer grote poule zzp'ers**, die willen we ook zo snel mogelijk weer aan de slag krijgen. Onze belangrijkste motivatie deze industrie weer op gang te helpen is dat we ons verantwoordelijk voelen voor onze bezoekers en medewerkers. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat we samen mooie evenementen en festivals organiseren, produceren en vooral beleven.

Figuur - VVEM Factsheet Evenementen

3.2 Cijfers van de evenementen- en festivalbranche

in Nederland worden ongeveer >100.000 publieksevenementen georganiseerd

Een grove verdeling

beurzen	1.000
wedstrijden (sport)	
	topsport 250
	breedtesport 10.000
jaarmarkten/braderien	6.000
voorstellingen/concerten	70.000
tentoonstellingen	2.000
optocht/parade	1.000
festivals	
	kunst/cultuur 2.000
	overige festivals 1.000
Totaal aantal vergunningplichtige evenementen	93.250

De grotere evenementen zijn verder geanalyseerd

	criterium	aantal	markt-aandeel	totaal bezoekaantal
	Respons	evenementen		
gedeelte grotere en onderzochte evenementen				
publieksbeurzen en vakbeurzen	>=1000	600	14%	6.200.000
festival	>=3000	1.500	35,0%	37.000.000
jaarmarkt braderie kermis	>=5000	1.000	23,0%	23.000.000
voorstelling concert	>=3000	250	6,0%	3.100.000
parade optocht	>=5000	200	5,0%	9.000.000
sportevenement	>=3000	750	17,0%	14.000.000
	noot	4.300	100,0%	92.300.000

Verdere cijfers

Bij de 4.300 grotere evenementen komen dus 92.300.000 bezoeken
 Bij de ongeveer 88.950 kleinere evenementen komen 44.475.000 bezoeken

Ongeveer 56% van de evenementen verkoopt toegangsbewijzen.

Op entree is de omzet ongeveer

€ 1.756.282.080

op omzet horeca is er ongeveer

€ 1.648.000.000

De omzet op entree en horeca van de evenementenbranche is

€ 3.404.282.080

Als elke maand hetzelfde is, wat niet zo is, is omzet per maand

€ 283.690.173

als elke week hetzelfde is, wat niet zo is, is omzet per week

€ 65.466.963

Belang

Evenementen worden bezocht door alle leeftijden	0-5 jaar	45%
	6-12 jaar	65%
	13-17 jaar	73%
	18-24 jaar	74%
	25-34 jaar	72%
	35-44 jaar	75%
	45-54 jaar	71%
	55-64 jaar	72%
	65-74 jaar	64%
	>75 jaar	56%

Van alle vrijetijdsactiviteiten in Nederland wordt ongeveer 4% (+/- 139 miljoen activiteiten) door evenementen ingevuld.

Figuur - VVEM Cijfers van de evenementenbranche

4 UITGANGSPUNTEN VAN DIT PROTOCOL

Een locatie voor een evenement of festival buiten is als 'plaats' onderverdeeld in 'gebieden'. Allerlei verschillende functies kunnen er hun plek vinden. Er kunnen 'bouwsels' als bijeenkomsttenten, tribunes, podia, torens of andere constructies zijn geplaatst. Op allerlei plekken kunnen installaties of stukken inrichting worden geplaatst.

Met het nemen van maatregelen is het mogelijk de toeloop, het verblijf en de uitloop te doseren, door bezoekers voldoende ruimte te bieden.

De belangrijkste aandachtspunten voor het veilig organiseren van evenementen en festivals voor alle bezoekers, deelnemers, artiesten/sporters/andere performers en medewerkers in buitenlocaties zijn:

- 4.1 De organisatie van naleving en handhaving;
- 4.2 Capaciteit locaties en de COVID-19-regelgeving;
- 4.3 Communicatie & Informatie;
- 4.4 Aanvullende hygiëne maatregelen;
- 4.5 Beheersen en begeleiden bezoekersstromen;
- 4.6 Richtlijnen Garderobe;
- 4.7 Richtlijnen Sanitair;
- 4.8 Veilige bereiding & uitgifte Food & Beverage;
- 4.9 Merchandise verkoop / Non-Food verkoop;
- 4.10 Programma.

Deze aandachtspunten worden hieronder behandeld.

4.1 Organisatie van naleving en handhaving

Iedereen is verplicht de vastgestelde richtlijnen op te volgen. De directie van de organisator en de directie van de locatie zijn samen eindverantwoordelijk voor het gevoerde beleid en de uitvoering ervan.

Corona-verantwoordelijke

Er is te allen tijde minimaal één 'Corona Verantwoordelijke' aangewezen en aanwezig op de locatie, die hier op toeziet.

Eisen aan deze rol zijn:

- Hij/zij moet op de hoogte zijn van alle coronamaatregelen die beschreven staan in het protocol;
- Hij/zij moet de bevoegdheid hebben:
  - lopende activiteiten stil te leggen of aan te (laten) passen;
  - personen van de locatie te laten verwijderen die zich willens en wetens niet houden aan afspraken.
- Hij/zij moet gemachtigd zijn tot het opstellen van projectspecifieke maatregelen;
- Hij/zij mag deze rol combineren met een andere functie, zolang dit de uitvoering van de rol als Corona Verantwoordelijke niet belemmert.

Voorbeeld

Zo past de rol wellicht wel bij een veiligheidscoördinator, maar minder bij iemand die vooral backstage werkt.

De Corona Verantwoordelijke is verantwoordelijk voor:

- De implementatie van het protocol voor het evenement of festival en de bijbehorende specifieke aanwijzingen en richtlijnen;

- Het coördineren en houden van toezicht op de naleving;
- Het informeren over richtlijnen en verwachtingen.

De Corona Verantwoordelijke wordt ondersteund door andere medewerkers van het evenement/festival die informeren, stimuleren en toezicht houden. Hij/zij staat dus niet alleen voor deze taak.

Voorbeeld

Evenementen- en festivalbeveiligers maar ook servicemedewerkers, *hosts* en horecamedewerkers hebben hun rol en taak bij de toepassing, naleving en handhaving.

Evenementen- en festivalbeveiliging

Particuliere evenementen- en festivalbeveiliging vormt een integraal onderdeel van het begeleiden van evenementen. Aan de hand van het profiel van het evenement/festival (bijv. aan de hand van analyse van bezoekers, locatie, activiteiten, dreiging) kan een specifiek plan worden opgesteld. Ook in de bijzondere context van de opgelegde COVID-19 maatregelen adviseren wij een nauwkeurige afstemming met de evenementen- festivalbeveiligingsorganisatie (indien van toepassing) bij uw evenement/festival.⁶

Medewerkers

Tijdens ieder evenement/festival worden medewerkers ingezet om de naleving van de bepalingen uit dit protocol en de evenement- festivalspecifieke aanvullingen te bewaken.

Samen

De Corona Verantwoordelijke en de aangewezen medewerkers:

- Spreken personen aan op het niet naleven van de geldende richtlijnen;
- Kunnen zo nodig gepaste actie ondernemen om de veiligheid van medewerkers en bezoekers te waarborgen;
- Leveren proactief een bijdrage aan optimalisatie van het protocol en de richtlijnen;
- Zijn beschikbaar voor vragen van bezoekers en medewerkers;
- Communiceren in overleg de benodigde richtlijnen en maatregelen;
- Werken samen met externe instanties vanuit lokale overheden, waaronder Veiligheidsregio, Gemeente, GGD en Arbodienst.

Toezicht op en handhaving van de ingestelde maatregelen wordt door de Corona Verantwoordelijke en andere aangewezen medewerkers gedaan. De directie van de locatie of de organisator zal duidelijk maken **dat zij 'rugdekking' hebben om bezoekers aan te spreken op het schenden van de maatregelen.**

Door de juiste bepalingen in het huisreglement op te nemen kan aan bezoekers (uiteindelijk) de toegang tot de evenementen- of festivallocatie worden ontzegd wanneer geen gehoor wordt gegeven aan aanwijzingen met betrekking tot de ingestelde maatregelen.

Wij zullen voorbeeldteksten maken voor het huisreglement. Deze zullen worden gepubliceerd in de Toolkit, beschikbaar op www.evenementenbouwers.org/protocollen.

Om iedereen continu alert te houden op het nieuwe protocol, wordt van managers en alle hoofden per discipline gevraagd hierin een belangrijke rol te spelen, de handhaving binnen hun team te stimuleren en zoveel mogelijk te waarborgen.

⁶ Dit kan bijvoorbeeld op het gebied van een handelingsperspectief bij ordeverstoring en eventuele verwijdering van bezoekers. Uiteraard blijft voor het inzetten van evenementenbeveiliging het volgen van de richtlijnen van het ministerie van Justitie en Veiligheid, en het volgen van de bepalingen van de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (WPBR) van kracht.

4.2 Capaciteit locaties en de COVID-19-regelgeving

- De organisatoren/locaties beroepen zich op de eigen verantwoordelijkheid van de bezoeker om in een verantwoorde samenstelling, namelijk: alleen of enkel met deelnemers van hetzelfde huishouden⁷ en in goede gezondheid naar de locatie te komen.
- De organisatoren/locaties roepen zowel bezoekers als medewerkers op om bij gezondheidsklachten niet te komen.
- Ook roepen de organisatoren/locaties bezoekers op die deel uitmaken van de door de overheid gedefinieerde risicogroepen⁸, zich te houden aan de eventueel aanvullende richtlijnen.
- De directies van de organisatoren/locaties behouden het recht om bezoekers en/of medewerkers toegang tot de locatie te weigeren bij twijfel over de gezondheidstoestand.
- Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar online kaartverkoop, waarbij de bezoeker in min of meerdere mate identificeerbaar is. Verkoop bij de kassa van de locatie zal mogelijk blijven, mits deze zo is ingericht dat dit op een veilige manier kan.
- Elk evenement/festival op een buitenlocatie kent een, vooraf bepaalde, capaciteit. Er wordt daarmee een bepaald aantal bezoekers toegelaten.
- De capaciteitsbepaling wordt gedaan aan de hand van het aantal plekken dat op de locatie beschikbaar is, op basis van bijvoorbeeld de COVID-19-regelgeving en andere bepalingen die door de overheid worden gesteld aan evenementen/festivals en evenementen – festivallocaties, met medeneming van de ervaring van de betrokken bedrijven (bijvoorbeeld de organisator, evenementen- festivalbeveiligingsorganisaties), personen en instanties (bijvoorbeeld gemeente, politie, brandweer).
- Ook bij aankomst en vertrek worden de benodigde maatregelen geborgd.

Voorbeeld

Kijk naar het parkeren rond de locatie, de rijvorming bij de entree.

- Borging van de benodigde maatregelen kan bijvoorbeeld **door het houden van 'seated' (met zitplaatsen) evenementen/festivals. 'Standing' (met staanplaatsen) evenementen/festivals**, en evenementen/festivals waar de bezoekers veelal in beweging blijven (zoals braderieën en kermissen), kunnen mogelijk zijn als er voldaan wordt aan de maatregelen (de COVID-19-regelgeving) en de handhaving hiervan is geregeld.
- Indien er deellocaties, zoals bijeenkomsttenten⁹, in gebruik zijn op een buitenlocatie, wordt voorkomen dat geplande capaciteiten in die tenten of bij bijvoorbeeld entree, horecagebieden, toiletgebieden worden overschreden.

Voorbeeld

Voorkom dat arriverende en vertrekkende bezoekers elkaar tegenkomen.

- Er wordt gezorgd voor het veilig tussentijds kunnen verlaten van rijen/vakken voor bijvoorbeeld toilet-/horecabezoek.
- Er wordt waar mogelijk en als gebruikelijk rekening gehouden met rolstoelgebruikers en overige bezoekers met een beperking.
- Er wordt rekening gehouden met eventuele trappen op de locatie.
- De veilige (werk)omgeving voor medewerkers en artiesten/sporters/andere performers wordt zoveel mogelijk geborgd.

⁷ Huishouden zoals gedefinieerd in de noodverordeningen: *In de noodverordeningen (artikel 1.2) is een gezamenlijke huishouding gedefinieerd als de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel en ouders, grootouders en kinderen, voor zover zij op één adres woonachtig zijn*
⁸ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>

⁹ Zie voor bijeenkomsttenten en overkappingen: TVD COVID-19 Toolkit 'Tenten en overkappingen met of zonder bijeenkomstfunctie'.

4.3 Communicatie & informatie

Communicatie is essentieel. Uitgangspunten m.b.t. communicatie zijn:

- Eenduidige communicatie¹⁰ zodat medewerker en bezoeker snappen wat de bedoeling is

Voorbeeld

Dit kan door het gebruik van een kleurcodering of door uniforme, liefst door de hele branche gebruikte, pictogrammen.

De doelgroepen moeten benoemd worden. Denk aan duidelijke en heldere informatie in woord en beeld t.b.v.:

- Bezoekers;
- Deelnemers;
- Artiesten/sporters/andere performers;
- Medewerkers.

Voor zover het teksten betreft, wordt aangeraden deze tweetalig (Nederlands en Engels) uit te voeren. Houd bij de communicatie rekening met internationale doelgroepen als die bekend zijn.

De bezoeker zal vooraf en tijdens het evenement/festival informatie en instructies ontvangen met als doel het risico op het niet (kunnen) naleven van de maatregelen te minimaliseren.

Er kan gebruik worden gemaakt van de volgende communicatiekanalen:

- Websites locaties & organisatoren;
- Klantenmailings;
- Inzet van (real time) online communicatie via de sociale mediakanalen;
- Aanbrengen van (tijdelijke) signage en stickers;
- Narrow casting en/of MESH/LED schermen;
- Zichtbaar, goed geïnformeerd en getraind personeel;
- Omroepsystemen.

---

¹⁰ Zie voor mogelijke communicatie voorbeelden Bijlage 1 – Communicatie voorbeelden

4.4 Aanvullende hygiëne maatregelen

- Werkgevers zorgen voor het beschikbaar hebben van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) voor medewerkers, voor zover die nodig zijn voor het uitvoeren van hun werkzaamheden, bijvoorbeeld waar de 1,5 meter afstand niet altijd mogelijk is. Welke maatregelen op welke plekken en bij welke werkzaamheden nodig zijn, wordt door de werkgever bepaald.

Te denken valt dan aan:

- Beschermende kleding;
  - Mondkapjes;
  - Handschoenen;
  - Veiligheidsbrillen;
  - Tijdelijke wanden/afscheidingsen.
- Het aanraken van delen van de evenementen- festoivallocatie (denk aan installaties, de inrichting) wordt zoveel mogelijk voorkomen.
  - Belangrijke contactpunten worden vaker/uitgebreider schoongemaakt/ gedesinfecteerd.
  - Voor zowel bezoekers als medewerkers worden desinfectiepunten met handalcohol verspreid over de locatie geplaatst.
  - Handwasgelegenheden worden voorzien van (vloeibare) zeep en papieren doekjes.
  - Uitgangspunt is dat er geen sprake is van fysiek contact tussen bezoekers en medewerkers, en tussen bezoekers onderling. Uitgezonderd zijn noodsituaties waarbij hulpverleners zoals EHBO, BHV en beveiligers ingrijpen, en leden van hetzelfde huishouden.
  - Medewerkers worden geïnformeerd en geïnstrueerd over de aanvullende hygiënemaatregelen.
  - De ventilatiemogelijkheden van deellocaties als bijeenkomsttenten wordt geanalyseerd.

4.5 Beheersen en begeleiden bezoekersstromen

Een optimale bezoekersstroom verkleint de kans op contact. Denk daarom na over passende maatregelen:

- Zorg voor voldoende in- en uitgangen, bijvoorbeeld door extra ingangen te creëren of nooduitgangen ook voor dit doel te gebruiken;
- Laat bezoekers aankomen in bepaalde tijdsloten en via vooraf aangegeven (extra) ingangen;
- Zorg voor minimale rijvorming, waarbij wachtenden gepaste afstand van elkaar kunnen houden;
- Zorg ervoor dat rijen overgaan in looproutes binnen de locatie of dat anderszins voldoende ruime doorloop gewaarborgd is;
- Maak waar nodig gebruik van logische routes over de locatie, bijvoorbeeld door circulaire, eenrichtingsroutes;
- Organiseer een gefaseerde uitstroom;
- Verzoek bezoekers conform de aanwijzingen te vertrekken vanaf de locatie.

4.6 Richtlijnen garderobe

Het onderstaande geldt uiteraard alleen als sprake is van een garderobe.

Bemande garderobe

- Garderobevoorzieningen zijn voorzien van een afscheiding die de 1,5 meter afstand tussen garderobemedewerker en bezoeker waarborgt.
- Afhankelijk van de manier van werken draagt de medewerker handschoenen.
- Betalingen geschieden zoveel mogelijk zonder extra contact tussen medewerker en bezoeker.

Onbemande garderobe

- Linten, koorden en/of signing markeren de looprichting van de bezoeker en de 1,5 meter afstand in de wachtrij.
- Bij de onbemande garderobe wordt de mogelijkheid geboden de handen te desinfecteren met desinfecterende handgel.

4.7 Richtlijnen sanitair

Om te voldoen aan de opgestelde richtlijnen zijn de volgende aandachtspunten met betrekking tot het gebruik van de sanitaire voorzieningen geformuleerd:

- De capaciteit van de toiletten is afgestemd op het evenement/festival. Gekeken wordt naar de beschikbare toiletvoorzieningen en de handenwasfaciliteiten. Mogelijke opstoppingen door pauze of abrupte afloop worden zo veel mogelijk ingeschat en opgelost. Hiermee worden wachtrijen bij de **wc's of bij het** handenwassen zo veel mogelijk voorkomen.
- Indien lopen over de locatie verstorend werkt of mogelijk afstand-houden lastig zou maken, kan sanitair-bezoek gedurende de voorstelling/show zo veel als mogelijk worden ontmoedigd.
- Bezoekers dienen er rekening mee te houden dat er enige vertraging bij de sanitaire voorzieningen kan zijn. Hier kunnen zij op verschillende momenten op worden geattendeerd.
- Het aantal gebruikers per toiletgebied wordt zodanig beperkt dat 1,5 meter afstand kan worden gehouden.
- In de sanitaire gebieden worden op plekken waar dat nodig is duidelijke markeringen aangebracht om de 1,5 meter afstand aan te duiden.
- Afhankelijk van de inrichting van de locatie, de opzet van de toiletten en de behoefte om (bij) te sturen: overweeg bij verwachte grotere drukte of aanvullende sturing nodig is, bijvoorbeeld door signage of een medewerker.
- De bezoekers kunnen erop worden geattendeerd in de sanitaire gebieden niet onnodig lang te verblijven.
- De sanitaire voorzieningen worden op reguliere wijze (bijv. conform protocollen schoonmaakbranche) gereinigd; tussentijds schoonmaken kan op aanwijzen van de Corona Verantwoordelijke of andere toezichthouders.
- Contactpunten en handenwasfaciliteiten worden extra goed schoongemaakt.
- Zorg voor voldoende (vloeibare) zeep en materialen om handen af te drogen. Gebruik bij voorkeur papieren handdoeken voor eenmalig gebruik.
- Afvalbakken worden in ruime mate voorzien en met regelmaat geledigd.
- Zorg dat de schoonmaker veilig kan werken met voldoende afstand tot andere mensen. Zorg dat het gebied waar de schoonmaker aan het werk is, niet toegankelijk is voor anderen, of zet een voldoende grote werkruimte rondom de schoonmaker af.

4.8 Veilige bereiding & uitgifte food & beverage

Voor het veilig bereiden en uitgeven van eten en drinken zijn de volgende richtlijnen geformuleerd:

Let op:

De eigen verantwoordelijkheid van een cateraar/de werkgever, en de voor die werkzaamheden eventueel specifiek geldende regelgeving, bepaalt de uiteindelijke invulling van de werkzaamheden, die door de Corona Verantwoordelijke kan worden getoetst.

Bereiding

- Medewerkers wassen hun handen conform de horeca-hygiënevoorschriften.
- Werkoppervlakten worden gereinigd conform de horeca-hygiënevoorschriften.
- Werkplekken moeten 1,5 meter van elkaar worden gerealiseerd, tenzij er een goede, fysieke afscheiding gemaakt kan worden tussen werkplekken, bijvoorbeeld door een tijdelijke wand of andere afscheiding.
- Voorkom permanente kruislijnen in de werkruimte, **zodat collega's niet binnen 1,5 meter van elkaar** komen.
- Medewerkers dragen bij hun werkzaamheden persoonlijke beschermingsmiddelen als handschoenen en/of een mondkapje, indien dat is aangegeven in de horeca-hygiënevoorschriften.

Uitgifte

- Tussen bezoekers en medewerkers is een veilige afstand van ten minste 1,5 meter gecreëerd.
- Is die afstand minder, dan wordt voorzien in een afscheiding tussen uitgiftepunt en medewerkers.
- Etenswaaren worden bij voorkeur per persoon verpakt gepresenteerd.
- Eten en drinken wordt bij voorkeur in (recyclebare) disposables gepresenteerd of in serviesgoed dat op hoge temperatuur is afgewassen.
- Er staan voldoende afvalbakken om alle disposables in weg te gooien, bezoekers worden geïnstrueerd verpakkingsmaterialen, servetjes etc. zelf weg te gooien.
- Dranken en etenswaren worden zo mogelijk via selfservice methodiek gepresenteerd.
- Buffetten staan opgesteld op een andere plek dan waar eten en drinken genuttigd worden of het gebied is zodanig ingedeeld dat er sprake is van duidelijke fysieke scheiding tussen uitgifte en het nuttigen van dranken en etenswaren.
- Er is in principe sprake van eenrichtingsverkeer langs de buffetten, routes worden met borden en/of andere signage duidelijk aangegeven.
- Bij buffetten zien, waar nodig, medewerkers toe op het houden van voldoende afstand van elkaar; de afstand kan staan aangegeven op de vloer of met andere signage.

4.9 Merchandise verkoop / non-food verkoop

- De verkoopplek van merchandise/non-food is voorzien van een afscheiding die de 1,5 meter afstand tussen verkoper en bezoeker waarborgt.
- Afhankelijk van de manier van werken draagt de verkoper handschoenen.
- Betalingen geschieden zoveel mogelijk zonder extra contact tussen medewerker en bezoeker.
- Wachtrijen worden voorkomen of goed geregeld.
- Artikelen die ten verkoop worden aangeboden worden zo min mogelijk aangeraakt door potentiële kopers.

4.10 Programma

In de programmering zal zoveel mogelijk gekeken worden naar een opzet waarin spreiding van de bezoekers het uitgangspunt is. Hierbij zal gekeken worden naar (on)mogelijkheden tot het houden van pauzes, change-over periodes tussen acts, etc.

5 UITWERKING MAATREGELLEN

5.1 Algemene maatregelen

De (eigen) verantwoordelijkheid van de bezoeker

- De organisatoren van evenementen/festivals op buitenlocaties beroepen zich op de eigen verantwoordelijkheid van de bezoeker om in een verantwoorde samenstelling, namelijk: alleen of enkel met deelnemers van hetzelfde huishouden en in goede gezondheid naar de evenementen-festivallocatie te komen en roepen zowel bezoekers als medewerkers op om bij gezondheidsklachten niet te komen. De organisatie behoudt het recht om bezoekers en/of medewerkers toegang tot de evenementen-festivallocatie te weigeren bij twijfel over de gezondheidstoestand.
- In en rondom de evenementen- festivallocatie dient iedereen, huishoudens daargelaten, te allen tijde anderhalve meter afstand te bewaren tot andere personen, waarbij uit wordt gegaan van de eigen verantwoordelijkheid en het eigen handelen van de bezoeker.

Bekendmaken van maatregelen – logische uitwerkingen ervan

- De aanwijzingen en maatregelen worden op logische plekken zichtbaar gemaakt (denk aan ingang, toiletten, bij entree bijeenkomsttenten etc.) door middel van bijvoorbeeld hekkenbanners, narrow casting, LED schermen, instructiekaarten, signage, etc.
- Productioneel zal moeten worden gekeken naar een werkwijze die leidt tot een veiliger manier van werken.
- Opstellingen worden zo veel mogelijk ingericht voordat de bezoekers op de evenementen-festivallocatie aanwezig zijn, waardoor er geen overlap is tussen de aanwezigheid van deze medewerkers en de bezoekers.

Goede schoonmaak

- Indien sprake is van een schoonmaakbedrijf, wordt overlegd of verhoging van de schoonmaakfrequentie wenselijk is, gezien gebruiksintensiteit en mate van vervuiling:
  - Maak algemene gebieden op reguliere wijze schoon;
  - Maak contactoppervlakken en aanraakpunten meerdere keren per dag schoon op de reguliere wijze;
  - Handcontactpunten (denk aan leuning, oppervlaktes van balies en tafels) alsmede toiletten van de locatie worden waar nodig voorgaand aan het opengaan gereinigd. Vanaf het moment dat de locatie open is zullen deze handcontactpunten vaker worden gereinigd.
- Er wordt voor gezorgd dat schoonmakers veilig kunnen werken met voldoende afstand tot andere mensen. Zorg ervoor dat het gebied waar de schoonmaak aan het werk is niet toegankelijk is voor anderen of zet een voldoende grote werkruimte rondom de schoonmaker af.

Persoonlijke hygiëne

- (Hand)desinfectiegel is op diverse plekken op de locatie beschikbaar. Dit om de bezoekers en medewerkers de mogelijkheid te geven hun handen te desinfecteren.

Ventilatie in deellocaties

- Waar bezoekers en medewerkers verblijven in bijeenkomsttenten, cabins of anderszins (deels) gesloten locaties, worden de ventilatiemogelijkheden geanalyseerd m.b.t. de huidige omstandigheden en de werking.

Specifieke locatie

- Zorg als evenement/festival voor een vooraf bepaalde locatie (of locaties) waar mogelijk besmette personen kunnen worden geïsoleerd en geëvalueerd door de EHBO/BHV organisatie.

5.2 Maatregelen voor bezoekers¹¹

De maatregelen voor bezoekers worden beschreven aan de hand van de zogenaamde ‘customer journey’, waarbij afstand, bescherming, hygiëne en handhaving in acht zijn genomen. Deze kenmerken komen terug in het gehele proces.

5.2.1 Voortraject

Informatie

- Op de website van de organisator, locatie en/of kaartverkooper wordt op een prominente plek een eenduidig bericht geplaatst met een samengevatte, visueel aansprekende versie van het protocol en een verwijzing naar het volledige document, eventueel aangevuld met een instructievideo/-animatie.

Kaartverkoop en vragen stellen

- Kaartverkoop geschiedt bij voorkeur online, dit is in principe mogelijk tot op de dag van het evenement/festival. In communicatie wordt hierop gestuurd.
- Indien er sprake is van beperkte kaartverkoop op de dag van het evenement/festival, zal dit op een veilige manier georganiseerd zijn. Een kassaloket kan tevens dienen als informatiepunt.
- Bij het (online) kopen van de toegangskarten of bij een later contactmoment met de bezoeker, zullen door de overheid geduide voorwaarden/vragen omtrent de gezondheid van de bezoeker gesteld/gevraagd worden¹².
- Indien er minder dan 250 personen aanwezig zijn hoeven er geen vragen aan de bezoekers te worden gesteld. Uiteraard mag het wel.
- Het niet beantwoorden van de vragen kan leiden tot aanvullende vragen bij het betreden van het evenement/festival.
- Bij positief antwoord op één van de vragen, wordt de toegang voor de bezoeker en indien nodig geacht zijn/haar gezelschap/huishouden geweigerd¹³.
- Waar mogelijk worden de bezoekersstromen van de kassa gescheiden van de overige bezoekers, of in elk geval zullen de rijen minimaal 1,5 meter van elkaar verwijderd zijn.

Voorbeeld

Op de toegangskart kan een aanduiding staan die correspondeert met de ingang en looproute op de locatie die door de bezoeker gevolgd moet worden om naar de juiste entree en zijn of haar (zit)plaats te gaan.

- In de aanloop naar het bezoek aan de locatie kan een klantenmailing worden verstuurd. De klantenmailing geeft nuttige en relevante informatie voor de bezoeker en zijn of haar gezelschap. Een onderdeel van dit traject is de bezoeker te voorzien van belangrijke en actuele informatie i.v.m. het geldende protocol.

Vervoer naar de evenementen- festivallocatie plannen

- De bezoekers wordt gevraagd om zoveel mogelijk met eigen vervoer naar de evenementen- festivallocatie te komen en openbaar vervoer te mijden¹⁴. Het met elkaar samen reizen in een auto dient te worden gedaan volgens de hiervoor geldende RIVM-richtlijnen¹⁵. Hierbij zal, waar mogelijk,

¹¹ Een voorbeeld van een ‘customer journey’ zal in een volgende versie worden toegevoegd.

¹² Het stellen en laten beantwoorden van vragen zal volgens de mogelijkheden en stand van de techniek gedaan worden, waarbij ook voldaan wordt aan de AVG-wetgeving aangaande privacy.

¹³ Dit geschiedt namens de organisator of de locatiehouder, op basis van de gestelde en overeengekomen voorwaarden, door bijvoorbeeld de (evenementen)beveiliging.

¹⁴ Het vermijden van OV zal per locatie afgestemd moeten worden met de OV-partijen en bekeken worden wat wel en wat niet mogelijk is gezien de daar geldende protocollen.

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/verkeer-vervoer-en-reizen>

ook aangegeven worden welke parkeerplaats het beste gebruikt kan worden, dit afhankelijk van de route naar de entree.

Evenementen/festivals zonder kaartverkoop

- Voor evenementen/festivals zonder kaartverkoop zal de gezondheidscheck aan de ingang gevoerd moeten worden. Dit kan tot extra rijen bij de ingang leiden.
- Indien er slechts een beperkt aantal mensen aanwezig is, per 1 juli is dat 250 personen, hoeft de gezondheidscheck niet plaats te vinden.

5.2.2 Aankomst bij de locatie

Toestroom

- De bezoekersstroom naar de locatie wordt, waar nodig en mogelijk, gespreid door de verschillende aankomst. Dit kan bijdragen tot een gereguleerde toestroom en druktevermindering op de entree.
- Bezoekers kunnen door middel van een vermelding op de toegangkaart of een begeleidende tekst geïnformeerd worden, bijvoorbeeld over het tijdsslot en de te volgen routeaanduidingen.

Parkeren

- De evenementen- festivallocatie beschikt bij voorkeur over voldoende parkeercapaciteit in de directe omgeving voor de te verwachten aantallen bezoekers. In eventueel omliggende parkeergarages gelden de protocollen van de desbetreffende garage. Indien er eigen parkeergelegenheid is, zullen hier de regels van de parkeerbranche aangehouden worden.

Ingang

- Zodra bezoekers aankomen bij de evenementen- festivallocatie zullen zij verwezen worden naar de voor hen bestemde ingang. Hierbij worden ook andere aanwijzingen weergegeven.
- Bij aankomst kunnen aan bezoekers voorgeschreven checks of vragen worden gesteld.
- Het niet beantwoorden van de vragen kan leiden tot weigering van de toegang tot het evenement/festival.
- Bij positief antwoord op één van de voorgeschreven vragen, wordt de toegang voor de bezoeker en indien nodig geacht zijn/haar gezelschap/huishouden geweigerd.

5.2.3 'Binnen'komst locatie

Toegangscontrole

- Bezoekers zijn via, waar mogelijk, verschillende ingangen gespreid binnengekomen op de locatie.
- Het meenemen van (grote) tassen wordt ontmoedigd.

Een aantal organisatoren/locaties heeft daarnaast een tassenbeleid, waarbij tassen groter dan A4 niet op de locatie worden toegestaan. Dat soort beleid kan van toepassing blijven.

- Een eventuele privaatrechtelijke oppervlakkige veiligheidsfouillering (POV) en eventuele visitatie worden toegepast conform het protocol dat met de (evenementen/festivals)beveiligingsorganisatie wordt afgesproken. De POV en visitatie zijn veiligheidsmaatregelen, die op basis van een veiligheidsrisicoanalyse, wel of niet ingezet kunnen worden. Op aanwijzingen van de werkgever dient degene die de POV of visitatie uitvoert bijvoorbeeld voorzien te zijn van handschoenen en mondkapje.
- Scannen geschiedt door middel van (zelf)scanapparaten, waarmee toegangskarten hygiënisch en contactloos door de bezoeker of medewerker gescand kunnen worden. In het geval van een medewerker dient dit op een veilige, beschermde manier te gebeuren.

Nadere informatie

- **Maatregelen zoals de '1,5 meter afstand'** kunnen worden aangegeven door verschillende, duidelijke markeringen/signage op de looproutes. Voorkom een overkill aan markeringen, om de effectiviteit te bewaren.
- Op complexe punten is inzet van personeel om duiding te geven wellicht gewenst, uiteraard indien dit met voldoende afstand of tijdelijke afscheiding mogelijk is.

Kluisjes en garderobe

- Opbergkluisjes kunnen aangeboden worden, als er voldaan wordt aan de COVID-19-regelgeving en de handhaving hiervan.
- Garderobes kunnen aangeboden worden, als er voldaan wordt aan de COVID-19-regelgeving en de handhaving hiervan.
- Het advies is wel om zo min mogelijk bagage en spullen mee te nemen naar de locatie. Dit kan in het voortraject aan de bezoeker worden gecommuniceerd.

Er wordt rekening gehouden met een mogelijke wachtrij bij de kluisjes of garderobes. Het gebruik moet niet afdoen aan het principe van de verschillende ingangen/ tijdsloten. Er zullen dus wellicht op meer plekken/tijdstippen garderobes met personeel nodig zijn.

Looproutes

- Op de evenementen- festivallocatie wordt waar nodig gebruik gemaakt van circulaire, eenrichtingsroutes door de locatie, dit om kruisende en tegengestelde stromen te voorkomen.

5.2.4 Verblijf op de locatie

Looproute en verblijf

indien sprake is van zitplaatsen

- De organisator/locatie zorgt ervoor dat de bezoeker op basis van zijn/haar toegangkaart (eventueel met vak/rij/stoelnummer) in de tent, tribune of andere locatie de bedoelde plek vindt.
- Medewerkers kunnen toezicht houden op de COVID-19-regelgeving en op gepaste afstand service bieden aan de bezoekers.
- Op de evenementen- festivallocatie is het stoelenplan dusdanig opgezet dat:
  - Er uitwerking is gegeven aan de COVID-19-regelgeving, bijvoorbeeld door voldoende **gangpaden en het 'overslaan van stoelen' in de rij;**
  - De vakken/rijen/zitplaatsen veilig kunnen worden verlaten voor bijvoorbeeld toilet- of horecabezoek;
  - Rekening wordt gehouden met rolstoelgebruikers en andere bezoekers met een beperking;
  - Een veilige werkomgeving voor medewerkers zoals bijvoorbeeld technici, horecapersoneel en beveiliging is gewaarborgd.

indien sprake is van stapplaatsen

- De organisator/locatie zorgt ervoor dat de bezoeker op basis van zijn/haar toegangkaart in de tent, tribune of andere locatie de bedoelde plek vindt.
- Medewerkers kunnen toezicht houden op de COVID-19-regelgeving en op gepaste afstand service bieden aan de bezoekers.
- Op de evenementen- festivallocatie zijn de stapplaatsen dusdanig opgezet dat:
  - Er uitwerking is gegeven aan de COVID-19-regelgeving, bijvoorbeeld door voldoende ruimte per persoon en gangpaden;
  - De stapplaatsen veilig kunnen worden verlaten voor bijvoorbeeld toilet- of horecabezoek;
  - Rekening wordt gehouden met rolstoelgebruikers en andere bezoekers met een beperking;
  - Een veilige werkomgeving voor medewerkers zoals bijvoorbeeld technici, horecapersoneel en beveiliging is gewaarborgd.

indien sprake is van bewegend publiek

- Medewerkers kunnen toezicht houden op de COVID-19-regelgeving en op gepaste afstand service bieden aan de bezoekers.
- Op de evenementen- festivallocatie zijn de stapplaatsen dusdanig opgezet dat:
  - *Looproutes duidelijk zijn aangegeven, en elkaar zo min mogelijk kruisen;*
  - *Wachtrijen bij bijvoorbeeld stands of attracties geen belemmering vormen voor de looproutes en voldoen aan de COVID-19-regelgeving.*
- *Bij horeca wel zitplaatsen beschikbaar zijn.*

Informatie

- Voorafgaand aan het programma/de activiteiten kan een veiligheidsinstructiefilm of audiobericht worden afgespeeld. In deze communicatie kan worden uitgelegd hoe de bezoeker zich moet gedragen tijdens een pauze, een toilet- of horecabezoek en kan de uitstroomprocedure alvast worden toegelicht.

Horecafaciliteiten

- Het openstellen van horecafaciliteiten is afhankelijk van de mogelijkheden binnen de evenementen-festivallocatie. Indien horecafaciliteiten geopend zijn, dienen door bezoekers en medewerkers de 1,5 meter afstand en (aanvullende) hygiëneregelgeving in acht te worden genomen en dienen deze te worden gehandhaafd. Zie ook de uitgangspunten Food & Beverage.
- Op de locatie kan verkoop zijn van merchandise/non-food producten. Ook hier wordt voldaan aan de COVID-19-regelgeving en de handhaving hiervan. Zie ook de uitgangspunten merchandise verkoop/non-food verkoop.
- Betalingen geschieden zoveel mogelijk zonder extra contact tussen medewerker en bezoeker.

Sanitair bezoek

- Indien dat nodig is voor een ordelijk en veilig verblijf op de evenementen- festivallocatie, worden bezoekers verzocht sanitair bezoek zo veel als mogelijk te beperken. Dit zal ook op voorhand worden gemeld.

Roken

- (Buiten) rookruimtes kunnen aangeboden worden, als er voldaan wordt aan de COVID-19-regelgeving en de handhaving hiervan.

5.2.5 Na afloop van het evenement/festival

- Na afloop van het evenement kan aan bezoekers worden aangegeven op hun plek te blijven; dan zal de uitlooprocedure worden toegelicht.
- Bezoekers verlaten op aanwijzing van medewerkers de evenementenlocatie via alle beschikbare uitgangen (eventueel inclusief nooduitgangen). Dit om zo veel als mogelijk de spreiding van bezoekers te waarborgen en de maximumcapaciteit van de routes en doorgangen niet te overschrijden.

Indien verschillende uitgangen op dezelfde route buiten het terrein uitkomen kan het beter zijn de uitstroom op het terrein te regelen, in plaats van alle uitgangen open te zetten. Daarmee wordt dan voorkomen dat er buiten stromen samenkomen waardoor het niet mogelijk is om de regels na te leven.

- Bezoekers wordt verzocht om de evenementenlocatie direct te verlaten en huiswaarts te gaan.
- Zodra de laatste bezoeker de evenementenlocatie heeft verlaten, worden de uitgangen door de medewerkers gesloten.

5.3 Maatregelen medewerkers, leveranciers en derden

5.3.1 Algemeen

- **Op de locatie is een "Corona Verantwoordelijke" aanwezig, die** in overleg met de organisator en eventueel de locatieverantwoordelijke de uitvoering van werkzaamheden kan beoordelen met het oog op de COVID-19 maatregelen.
- Houd je aan de RIVM-hygiënemaatregelen en de gezondheidsvragen die daarbij horen¹⁶.
- Werkzaamheden waarvan de aard van het werk het toelaat, worden vanuit huis gedaan, zoals administratieve werkzaamheden, roosters maken, personen bellen.
- Op diverse plekken zal desinfectiemiddel geplaatst worden.
- Beschermingsmaterialen, zoals hygiënehandschoenen, zijn voor medewerkers aanwezig.
- Medewerkers worden gestimuleerd om met eigen vervoer te komen, om gebruik van openbaar vervoer te vermijden. Tevens zal er verzocht worden om zoveel als mogelijk buiten de spits te reizen.
- Houd te allen tijde 1,5 meter afstand en schud geen handen.
- Is 1,5 meter afstand praktisch onhaalbaar? De werkgever bepaalt of aanpassingen nodig zijn. Neem de aangegeven maatregelen en aanpassingen strikt in acht.
- Lunch/diner/pauze? Doe dit verstandig en ga bijvoorbeeld even naar buiten. Waar mogelijk wordt er gespreid pauze gehouden, zodat het aantal personen beperkt blijft. Houd ook hier 1,5 meter afstand.
- Ook een eventuele medewerkerscatering dient de 1,5 meter afstand en (aanvullende) hygiëne regelgeving in acht te nemen. Zie ook de uitgangspunten Food & Beverage.
- Is je aanwezigheid niet (meer) nodig op de locatie, blijf dan niet op de locatie en vertrek dan ook.
- **Volg de instructies van de 'Corona Verantwoordelijke'. Bij het willens en wetens niet houden aan de maatregelen, wordt de medewerker de toegang ontzegd en zal diens leidinggevende worden geïnformeerd.**

5.3.2 Voorbereiding

- Medewerkers worden voorafgaand aan hun werkzaamheden (eventueel online) geïnformeerd en geïnstrueerd. Daardoor kennen en begrijpen zij de (belangrijkste) maatregelen op het gebied van hygiëne en de toepasselijke protocollen.

5.3.3 Op locatie

- Werktijden en pauzes kunnen worden gespreid, zodat het aantal personen beperkt blijft.
- In het rooster kan rekening gehouden worden met een gefaseerde aankomst van personeel.
- Medewerkers komen via de personeelsentree, of een andere aangeduide ingang, de locatie binnen.
- Iedere persoon die de locatie betreedt houdt zich minimaal aan de RIVM-richtlijnen en eventuele aanvullende richtlijnen van de locatie en/of organisator.
- Op locatie worden zo nodig looproutes aangegeven met waar nodig eenrichtingsverkeer.
- Op locatie zijn op relevante plekken de voorgeschreven maatregelen aangegeven.
- Werk- & medewerkersruimtes worden zo goed als mogelijk geventileerd.
- Via het productiekantoor is desinfectiemateriaal te verkrijgen voor personen en materialen.
- Bij instructie en overleg/toolboxmeetings: wees er alert op dat iedereen op 1,5 meter van de andere personen kan blijven. Geef instructies eventueel in meerdere kleine groepen, en probeer deze instructiemomenten zoveel mogelijk buiten te houden.
- Deel gereedschap, portofoon, intercom en telefoon niet met anderen. Als het nodig is dat er toch gereedschap uitgewisseld wordt, zorg dan voor tussentijdse desinfectie.
- Portofoons, oortjes, intercom e.d. worden de gehele periode bij de persoon zelf gehouden.

¹⁶ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19>

- Houd materieel, gereedschap en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) schoon.
- Als persoonlijk contact mensen onnodig te dicht bij elkaar zou brengen: communiceer bijvoorbeeld via telefoon, intercom of portofoon.
- Overweging: maak **voordat de zogeheten 'showploeg', waaronder** artiesten/sporters/andere performers, presentatoren etc., de locatie betreden de werkplekken schoon.
- Regie- en operatorposities worden op veilige onderlinge afstand geplaatst.
- Microfonie en in-ears worden door de gebruiker zelf om-/ingedaan. Lukt dat niet zelf, dan zal uitgeweken moeten worden naar een handzender.
- Contactberoepen zoals bijvoorbeeld visagie & styling, maar ook geluidsmensen die microfoons opspelden, werken op gepaste afstand en nemen de voorzorgsmaatregelen zoals aangegeven in de geldende RIVM-richtlijnen.

5.3.4 Leveranciers/Derden

- Er zijn leveranciers met eigen protocollen/werkwijzen. Deze dienen te voldoen aan de door de overheid gestelde regels en in overeenstemming te zijn met de aangegeven maatregelen op de locatie.
- Leveranciers wordt gevraagd om:
  - Vrachtwagens zodanig te laden dat op locatie veilig gelost kan worden;
  - Benodigde apparatuur waarvoor dat nodig is vooraf te desinfecteren;
  - Medewerkers te laten reizen op de door de overheid toegestane wijze;
  - Zich te houden aan de 1,5 meter afstand; is 1,5 meter afstand praktisch onhaalbaar? De werkgever of de Corona Verantwoordelijke bepaalt of en welke aanpassingen nodig zijn;
  - Geen handen te schudden;
  - De hygiënemaatregelen strikt in acht te nemen;
- In de pre-productie wordt gekeken naar de benodigde materialen. Materieel dat niet door één persoon verplaatst kan worden, wordt waar mogelijk gemeden of er worden speciale werkafspraken over gemaakt.
- Wanneer er op één locatie (bijv. op het podium) verschillende disciplines/teams moeten werken, kan er gedacht worden om ieder team zijn eigen tijdvak te laten hebben. In overleg met de productie en de locatie wordt bekeken of de bouw- en breekperiode gespreid kan worden. Op deze manier beperken we het aantal personen op locatie. Er kan wel simultaan gewerkt worden wanneer de COVID-19-regelgeving kan worden gewaarborgd en teams elkaar niet doorkruisen.

5.4 Maatregelen *health & safety*

5.4.1 BHV/EHBO

- BHV/EHBO teams zijn geïnformeerd en geïnstrueerd over de aangepaste richtlijnen rondom hulpverlening, zoals het uitvoeren van reanimaties.¹⁷
- Daarnaast zijn er protocollen hoe om te gaan met bezoekers, die zich melden bij de entree of zorgpost op de locatie, die symptomen tonen van het virus.
- Zodra er zich een BHV/EHBO-situatie voordoet tijdens het optreden, kan er afhankelijk van de situatie sprake zijn van een (tijdelijke) stop in het programma. Hiervoor wordt dan de geldende 'show-stop'-procedure gevolgd.
  - Indien nodig worden de bezoekers die in de rij van het slachtoffer zitten uit de rij gehaald.
  - Bij het helpen van het slachtoffer zullen de richtlijnen van het RIVM gevolgd worden en zullen in principe niet meer dan 2 personen te hulp schieten. Tevens zullen de te hulp

¹⁷ Zie voor aangepaste BHV-richtlijnen de websites:

- <https://www.rodekruis.nl/nieuwsbericht/ehbo-verlenen-tijdens-corona/>
- <https://www.nibhv.nl/nieuws/corona-virus-updates/>

schietende medewerkers beschermende middelen dragen zoals handschoenen en een mondkapje.

- Indien ambulance en/of politie ter plaatse nodig zijn, wordt de zorg aan hen overgedragen.

5.4.2 Evenementen- festivalbeveiliging

- Maak afspraken met de (evenementen/festivals)beveiligingsorganisatie.
- Er zijn taken die alleen door gecertificeerde (evenementen/festival)beveiligers uitgevoerd mogen worden; dit verandert niet door de COVID-19-regelgeving.
- Benoem en bepaal hoe gehandeld wordt bij fysieke contactmomenten van de (evenementen/festival)beveiliging met bezoekers of medewerkers.
- Werk dit uit (of vraag dit aan de (evenementen/festival)beveiligingsorganisatie) en stem bijvoorbeeld af hoe gehandeld wordt in het geval van uitzettingen of ordeverstoringen.

5.4.3 Calamiteiten

Direct

In geval van een calamiteit waarbij een deellocatie of eventueel de hele evenementen- festivallocatie direct ontruimd dient te worden, zal de COVID-19-regelgeving, waar nodig, komen te vervallen. Hierbij weegt een veilige en snelle ontvluchting zwaarder dan de handhaving van de COVID-19-regelgeving.

Niet direct

In geval van een calamiteit waarin niet direct ontruimd dient te worden zal dit als een 'reguliere' uitstroom worden behandeld, waarbij er rekening gehouden wordt met de COVID-19-regelgeving.

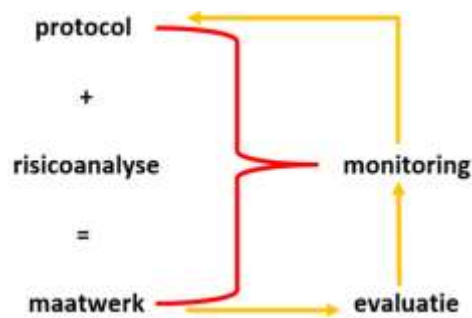
Bij elke vorm van calamiteit is conform de bestaande vergunningen/voorwaarden de directie van organisator of evenementen- festivallocatie leidend; er zal een goed contact en afstemming moeten plaatsvinden met de lokale autoriteiten.

De Corona Verantwoordelijke is bekend met de gemaakte afspraken en wordt bij calamiteiten betrokken bij de besluitvorming.

6 EVALUATIE

We leren van elk evenement/festival. We kunnen tijdelijk 'anders' maar zijn op weg naar het 'normale' aantal bezoekers. Daarom volgen we ook nadrukkelijk, met vakgenoten, overheidsorganen en wetenschappers, hoe het gaat. Door te leren kunnen we anderen weer verder helpen, op weg naar 'normaal'.

We plaatsen opnieuw de afbeelding die ook in paragraaf 1.3 stond:

Figuur - via protocol en risicoanalyse naar maatwerk

Door elk evenement/festival als maatwerk te zien, dat te monitoren en te evalueren, kan een volgend evenement/festival of zelfs dit protocol worden verbeterd.

7 BIJLAGE 1 – COMMUNICATIE VOORBEELDEN

Deze worden binnenkort aangevuld.

N.b. er komt een 'toolkit' met allerlei ontwerpen, teksten etc. die breed inzetbaar zijn.